

Vihreän siirtymän rahaston avaaminen hakuun

Elinvoimalautakunta 11.06.2024 § 44
1604/02.05.02/2023

Valmistelu ja lisätiedot

Elinkeinojohtaja Elina Duréault ja elinkeinojen kehittäjä Minna Kajaste, etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Porvoon kaupungin vihreän siirtymän rahaston tarkempaa rahoitushakuihin ja hallintoon liittyvää määrittelytyötä on tehty kevään aikana elinkeinojen kehittäjän aloitettua tehtävässään 1.3.2024. Tavoitteena on ollut saada rahaston ensimmäinen pilottihaku auki mahdollisimman pian. Määrittelyn yhteydessä on mm. laadittu rahaston hakijan opas haku- ja arviointikriteereineen, rakennettu hakulomaketta e-Porvooseen ja valmisteltu rahaston viestintää ja markkinointia. Rahasto pyritään avaamaan ensimmäiselle pilottina toimivalle hakukierrokselle kesäkuussa 2024.

Vihreän siirtymän rahastoa halutaan hyödyntää mahdollisimman monipuolisesti ja vaikuttavasti kaupungin ja yritysten vihreän siirtymän ja kilpailukyvyn vauhdittamiseksi. Rahaston tavoitteena on rohkaista yrityksiä luomaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia vihreästä murroksesta, panostamaan uusiin ratkaisuihin ja investointeihin sekä vahvistamaan omaa ja alueen kilpailukykyä. Rahaston vaikuttavuutta ja näkyvyyttä on tarkoitus vahvistaa entisestään liittämällä se yrityksille suunnatun vihreän siirtymän kokonaisuuteen BusinessPorvoon alla. Tällä kokonaisuudella pyritään edistämään kaupungin strategian toteutumista tukemalla elinkeinosektoria vihreän siirtymän tekemisessä eri keinoin. Kokonaisuus kattaa rahaston lisäksi mm. vastuullisen liiketoiminnan yritysneuvonnan ja hankkeet (Posintra) ja konsernipalveluissa valmistelussa olevan Ilmastokumppanuuden. Rahastosta halutaan aktiivinen työkalu, jonka mahdollisuuksia myös markkinoidaan sekä paikallisesti että kansallisesti, mahdollisesti myös kansainvälisesti. Näin se toimii uuden liiketoiminnan kannustimena myös Porvoosta kiinnostuneille yrityksille. Rahaston markkinointia pyritään tekemään seuraavina vuosina aktiivisesti ja eri keinoin verkostoissa ja kanavissa.

Rahaston hakijoita koskevat kriteerit on pääosin määritelty jo aiemmillä päätöksillä. Rahasto on ensisijaisesti suunnattu pk-yritysten vihreän siirtymän tukemiseen, sillä niiden investointikyvykkyys on erilainen kuin suuremmilla yrityksillä. Myös yhdistykset, oppilaitokset (yhdessä yritysten kanssa) ja kaupunki voivat hakea rahoitusta täyttäessään muut haun kriteerit. Rahoitusta saavien hankkeiden toimenpiteiden tulee kohdistua Porvooseen ja niiden tulee edistää sekä vihreää siirtymää että kilpailukyvyn kasvua ja/tai avata uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

Rahoitettavilta hankkeilta haetaan aitoja vihreän siirtymän loikkia, joilla syntyy uusia ratkaisuja tai toimintatapoja: tarkoituksenmukaista ei ole rahoittaa väistyviä tapoja, vaan rohkaista tarttumaan murrokseen ja siinä piileviin mahdollisuuksiin. Rahoitettavilta

hankkeilta haetaan lähtökohtaisesti vaikutuksia myös hakijan omaa toimintaa laajemmin, ts. niiden odotetaan mahdollistavan myös laajempia vihreän siirtymän ja kilpailukyvyn vaikutuksia esimerkiksi vaikuttamalla arvoketjuihin tai kuluttajien mahdollisuuksiin tehdä kestäviä valintoja. Tällä mahdollistetaan myös rahaston mahdollisimman monipuolinen käyttö.

Rahoituksen koko on muutettu vastaamaan uudistunutta de minimis – eli ns. vähämerkityksisen tuen rajaa, jollaisena tuki jaetaan. Rahoituksen koko on n. 10 000 – max. 30 000 euroa per hanke (aiemmin ajateltiin hankkeen kooksi n. 10 000-200 000 eur). Perustellusta syystä, erityisen vaikuttavissa hankkeissa voidaan tutkia myös suuremman rahoitusosuuden mahdollisuutta. Rahoituksen on tarkoitus toimia myös vastinrahana muulle rahoitukselle.

Rahoitusta haetaan e-Porvoon kautta, kuten mm. kaupungin avustuksia. Hakemukset esikäsittelee elinkeinojen kehittäjä, joka myös esittelee ne asiantuntijalausunnon antavalle advisory boardille. Rahoituksen myöntämisestä tai eväämisestä päättää elinvoimalautakunta.

Advisory boardin jäseniksi esitetään Ensto Oy:n hallituksen puheenjohtajaa (mm.) Marjo Miettistä, Aalto-yliopiston kestävän kehityksen johtajaa Jussi Impiötä sekä Climate Leadership Councilin neuvottelukunnan puheenjohtaja Jouni Kerosta. Boardin kokoonpanon on haluttu tuovan arviointiin mukaan liike-elämän, tutkimuksen ja kansainvälisen yhteistyön kokemuksen sekä erittäin laaja-alaisen osaamisen. Kaikki jäsenet tuntevat lisäksi Porvoon toimintaympäristönä haasteineen ja mahdollisuuksineen. Advisory boardin puheenjohtajana toimii apulaiskaupunginjohtaja Fredrick von Schoultz. Advisory boardin jäsenten palkkioksi per kokous on määritelty 250 eur kaupunginhallituksen linjauksen mukaisesti (KH 15.4.2019 §124: Kaupunkikonsernin yhtiöissä ja yhteisöissä maksettavat palkkiot)

Rahaston ensimmäinen hakukierros päättyy 30.9.2024 ja siihen liittyvät rahoituspäätökset tuodaan marraskuun elinvoimalautakuntaan. Ensimmäiset hankkeet voivat näin ollen käynnistyä vuoden 2025 alussa. Jatkossa haku on auki läpi vuoden ja päätökset tuodaan elinvoimalautakunnan käsittelyyn kaksi kertaa vuodessa, todennäköisesti keväällä ja syksyllä.

Pilottikierroksen myötä testataan, miten hakuprosessi toimii sekä millaisiin käyttötarkoituksiin rahoitusta ollaan kiinnostuneita hakemaan. Näin jo ensimmäisen kierroksen jälkeen voidaan tarvittaessa tehdä muutoksia elinvoimalautakunnan päätöksellä. Rahaston vaikuttavuutta tullaan muutoinkin seuraamaan läpi sen voimassaolon vuoteen 2035 ja tarvittaessa muuttamaan kriteereitä tai hakua. Rahaston käyttöä voidaan ohjata myös avaamalla täsmähakuja tiettyihin käyttökohteisiin, teemoihin tai kohderyhmiin.

vs. Apulaiskaupunginjohtaja

Elinvoimalautakunta päättää, että Vihreän siirtymän rahaston haku avataan yllä todetulla menettelytavalla. Menettelytapaan voidaan ennen hakua tehdä teknisiä täydennyksiä tai muutoksia liittyen esim. tilintarkastusraportointiin. Kuvattua menettelytapaa voidaan muuttaa ensimmäisten avustuspäätösten tuoman kokemustiedon pohjalta, ja muutokset tuodaan Elinvoimalautakunnan päätettäväksi. Advisory Boardin jäseniksi valitaan esitetyt henkilöt, joille maksetaan yllä mainitut kokouspalkkiot. Pykälä tarkastetaan heti.

Päätös

Elinvoimalautakunta päätti yksimielisesti, että Vihreän siirtymän rahaston haku avataan yllä todetulla menettelytavalla. Menettelytapaan voidaan ennen hakua tehdä teknisiä täydennyksiä tai muutoksia liittyen esim. tilintarkastusraportointiin. Kuvattua menettelytapaa voidaan muuttaa ensimmäisten avustuspäätösten tuoman kokemustiedon pohjalta, ja muutokset tuodaan Elinvoimalautakunnan päätettäväksi. Advisory Boardin jäseniksi valitaan esitetyt henkilöt, joille maksetaan yllä mainitut kokouspalkkiot. Pykälä tarkastettiin heti.